

MOBIL QURILMALAR VA INSON ONG OSTI PSIXOLOGIYASI

Boliqulova Madinabonu Nosir qizi
*Samarqand davlat chet tillari
instituti talabasi*

Borotov Diyorjon Shuhrat o'g'li
*Samarqand agroinovatsiyalar va
tadqiqot instituti talabasi*

Annotatsiya: Bu-ilmiy maqola, mobil qurilmalar va ong osti psixologiyasi o'rtasidagi tashqi munosabatlarni va insonlarning tuyg'ularini o'rganishda muhim ahamiyatga ega. Mobil qurilmalar, insonlarning ong ostini o'zgartirish va yangilashda qanday ahamiyatga ega ekanligini o'rganishga yordam beradi. Maqola, ong osti psixologiyasining asosiy konseptlarini, mobil qurilmalar orqali insonlar orasidagi aloqalarni oshirishning psixologik o'tkazilishlarini, va mobil texnologiyalarning insonlar orasidagi tuyg'ular va hissiyotlar ustida o'zgaruvchan ta'sirini ilmiy ravishda ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: ong, inson, mobil texnologiyalar, hissiyotlar, tuyg'u, evalutsiya, intellektual rivojlanish, ijtimoiy tarmoqlar, trening, seminar, internet.

Ong nima, u qanday ishlaydi.

Ong-sodda qilib aytilganda ichki va tashqi borliqni anglashdir. Ammo ong haqida turlicha fikirlar va qarama qarshi nazariyalar mavjud. Dastlab ongni diniy qarashlar yordamida tushintirishga harakat qilishgan. Ongni ilohiy hodisa hudo yaratgan mo'jiza sifatida talqin qilishgan.

Bazi dinlarda buyuk ilohiy aqilning paydo bolishi talqinida tavsiflanadi. Bunday qarashlar uzoq o'tmishdan qolgan bo'lsa ham hozirgacha bung ishonuvchilar ko'p hisoblanadi.

Ong mohiyatini tushintirishda yana bir yo'nalish – ong moddiy olam va borliq inson miyasida nomoyon bo'lishi va u inson tanasi bilan bog'liq qarashdir. Zamonaviy dunyo fani ong materiyaning uzoq vaqt davom etgan evolutsiyasining natijasi ekanligi takidlashadi. Evalutsiya natijasida ongli (fikirlay oladigan) insoning paydo bolishiga millionlab yillar kerak bo'lgan.

Mobil Qurilmalar va Inson Ong Osti Psixologiyasi:**Ong Osti Psixologiyasining Asosiy Xususiyatlari.**

Ong osti psixologiyasi, insonning ong osti orqali tajribaviy, tuyg'usi va intellektual jarayonlarini tushunishga oid ilmiy yo'nalishdir. Mobil qurilmalar, bu psixologik jarayonlarga ko'plab tasir qiladi.

Mazmun va Kommunikatsiya

Mobil ilovalar orqali doimiy mazmun taqdim etish, insonlar orasidagi aloqalarni oshirish, va tarqalganlikni oshirishda ro'yxatdan o'tadi.

Psixologik Sozlamalar

O'yinlar va ilovalar orqali insonlar o'z vaqtlarini qanday o'tkazishlari va mazmunli tarzda mehmon bo'lishlari orqali psixologik tasirini oshirishadi.

O'qish va O'rganish

E-Kitoblar, ma'ruzalar, va ta'lim ilovalari orqali o'qish, o'rganish va intellektual rivojlanishni oshirishga imkon beradi.

Ijtimoiy Tarmoqlar

Sotsial tarmoqlar, insonlar orasidagi munosabatlarni oshirishda katta ro'l o'ynaydi. Mobil ilovalar orqali insonlar bir-biriga yaqinroq bo'lishadi.

Yengilmaslik va Hurmat

Ilovalar va o'yinlar, insonlarga sarflash va ta'tilni olishda yordam beradi. Bu, ong ostini kuchaytirish va qayta tarbiyalashda ro'l o'ynaydi.

Ovoz Yordamida Kontentlar

Ovoz yordamida foydalanish, personalizatsiya qilish va foydalanuvchilar uchun tajribani kuchaytirishda mobil qurilmalarning katta roli bor.

Mobil Qurilmalar va Ijtimoiy Tarmoqlarning Inson Ong Osti Psixologiyasiga

Ta'siri. Mobil qurilmalar va ijtimoiy tarmoqlar, insonlar o'rtasidagi aloqalarni o'zgartirishda va o'z fikr-mulohazalarini taqdim etishda katta rolni o'ynaydigan yangi texnologiyalardir. Ushbu maqola, ularning inson ong osti psixologiyasiga qanday ta'sir qilganligini tahlil qiladi.

Foydalari:

1. **Aloqalar va Uchrashuvlar:** Mobil qurilmalar va tarmoqlar, odamlarni o'rtasidagi aloqalarni rivojlantiradi va uchrashuvlarni osonlashtiradi.

2. **Bilim olish:** Ushbu texnologiyalar, yangi bilimlarni o'rganishda osonlik yaratadi va insonlarga dunyoni o'z ichiga olganda rivojlanish imkoniyatlarini taqdim etadi.

3. **Fikr almashish va ko'rsatki:** Ijtimoiy tarmoqlar orqali insonlar, o'z fikrlarini, mulohazalarini boshqalarga taqdim etishda va ijtimoiy ko'rsatkichlarda o'z hissalarini ifodalashda erkinlikka ega bo'lishadi.

Zararlari:

1. **Mavhumlik va Isyon:** Uchuvchilar va tarmoqlar, odamlarni haqorat va isyonkashlikka olib kelishi mumkin, bu esa insonning psixologiyasiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

2. **Virtuallik va Reallikning Farqi:** Mobil qurilmalar va tarmoqlar orqali o'zgarishlar, insonlarni virtuallik va reallik orasida farqni yo'qotishi mumkin.

3. **Odanning Shaxsiy Hayoti:** Uchuvchilar va tarmoqlar, odamlarni o'z shaxsiy hayotlarini nazorat qilishda uzoqda surib turishi mumkin.

Bugungi kunda ijtimoiy tarmoqlar hayotimizning ajralmas qismiga aylanib ulgurdi. Albatta, ularning o'ziga yarasha ijobiy va salbiy jihatlari bor. Qolaversa hozirgi paytda internet, uyali telefonlar orqali shaxsni badnom qiluvchi behayo tasvirlarning tarqalib, ommalashib borayotgani dunyo jamoatchiligini tashvishga solmoqda.

O'zbekiston Respublikasi IIV Malaka oshirish instituti tinglovchilari bilan Vazirlik Tashkiliy departamenti Navbatchilik xizmatlarini tashkil etish boshqarmasi bo'lim boshlig'i, podpolkovnik Otabek Shoxakimov va Axborot texnologiyalar sikli katta o'qituvchisi, mayor Shokir Sheraliyev va sikl o'qituvchisi, leytenant Jahongir Risqaliyevlar ishtirokida "Ijtimoiy tarmoqlar: ijobiy va salbiy jihatlari" mavzusida seminar-trening bo'lib o'tdi.

Seminarda internet – katta bozor bo'lib, u yerda xaridor o'ziga kerakli barcha ma'lumotlarni topishi, "o'rgimchak to'ri" deya nom olgan virtual olam orqali xohlagan suratlarni ko'rish yoki istagan videofilmlarni tomosha qilishi, shuningdek, bu global tarmoq orqali o'zaro muloqot qilish, turli mavzuda fikr almashish, qolaversa o'zlari uchun tanishlar topishi mumkinligiga e'tibor qaratildi.

Shuningdek, internet va ijtimoiy tarmoqlarni to'la qoralab yo oqlab bo'lmasligi, kishilar undan qanday maqsadda foydalanayotganiga qarab, ijobiy yoki salbiy baho berilishi, bugungi kunda "Facebook", "Telegram", "Youtube" kabi boshqa ijtimoiy tarmoqlarda ancha-muncha foydali ma'lumotlar ham borligi to'g'risida ma'lumotlar berildi.

Darhaqiqat, o'smirlarda 15–20 yosh o'zgarish davri bo'ladi. Internetdagi behayolikni targ'ib qiluvchi saytlar, hamjamiyatlarga a'zo bo'lib, ularni doimiy ko'rib, kuzatib boruvchi insonlar, xususan yoshlar u yerdagi fotosuratlar, videolavhalarni ko'rish naqadar salbiy oqibatlariga olib kelishini bilmoqlari lozim.

Seminarda tinglovchilarga bu borada kelgusida xizmat faoliyatlarini samarali tashkil etishda taklif va tavsiyalar berildi. Tinglovchilar o'zlarini qiziqtirgan barcha savollarga batafsil javob oldilar.

Xulosa: Bu maqola, mobil qurilmalar va ijtimoiy tarmoqlarning inson ong osti psixologiyasiga ta'sirini holatga chiqarib, ularning foydalari va zararlari haqida tushuntirishga harakat qiladi. Shuningdek maqola ong osti psixologiyasi va mobil qurilmalar orasidagi bog'liqlikni tushuntirishga yordam beradi. Ushbu maqola, mobil ilovalar va ong osti munosabatlari muhitini o'rganuvchilar, o'qituvchilar va so'zlashuvchilar uchun qiziqarli va foydali bo'ladi.

FOYDALANILGAN SAYT VA ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. <https://www.apa.org> (Psychology of Consciousness: Theory, Research, and Practise).
2. <https://uz.m.wikipedia.org> (Ong (psixologiya)).
3. <https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2018.02173/full> (The How and Why of Consciousness?)
4. Chorshanbiyevich, N. F. (2023). IMPACT OF COGNITIVE-PSYCHOLOGICAL BARRIERS ON THE IMPLEMENTATION OF PEDAGOGICAL INNOVATION. World Bulletin of Social Sciences, 26, 75-78.
5. Kaldibekova, A. S., & Norboyev, F. C. (2015). INTERNET VOSITASIDA TALABALAR MUSTAQIL ISHLARINI TASHKIL ETISHNING PEDAGOGIK SHART-SHAROITLARI. In Сборники конференций НИЦ Социосфера (No. 51, pp. 16-18). Vedecko vydavatelske centrum Sociosfera-CZ sro.
6. Норбоев, Ф. (2023). KREATIVLIK VA INNOVATSIYA BORASIDA ZAMONAVIY NAZARIYALAR. Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари/Актуальные проблемы социально-гуманитарных наук/Actual Problems of Humanities and Social Sciences., 3(8).
7. Karimova, V. M., & Akramova, F. A. (2000). Psixologiya (ma'ruzalar matni). Nodira ALAVUTDINOVA, Muqaddas ABDURAHMONOVA.
8. Otajanova, M. (2022). Mythologism in modern Uzbek prose. Eurasian Journal of Humanities and Social Sciences, 6, 56-65.
9. Chorshanbiyevich, N. F. Pedagogical Profilactics of Cognitive-psychological Barriers That Arise in the Process of Innovative Activity. JournalNX, 47-49.
10. B.M.Umarov. Paixologiya. Psixologiya mutaxassisligi uchun darslik. << Voris nashriyot>> Toshkent-2012.